

בחירות 2020

בחירות לכנסת ה-23

יום הבחירות לכנסת ה-23 יתקיים ביום שני ה-2.3.2020.

האם יום הבחירות הוא יום שבתון?

סעי' 10 לחוק יסוד הכנסת קובע כי יום הבחירות לכנסת הוא יום שבתון, אך שירותי התחבורה ושאר השירותים הציבוריים יפעלו כסדרם ביום זה.

יום הבחירות – שבתון

10. יום הבחירות יהיה יום שבתון, אך שירותי תחבורה ושאר שירותים ציבוריים יפעלו כסדרם.

המשמעות היא שאין עובדים ביום זה ואין לנכות לעובד יום חופש.

שעות השבתון אינן מוגדרות בחוק, אולם משרד התמ"ת קבע שיום השבתון יהיה מקביל לשעות פתיחת הקלפיות מהשעה 7:00 ועד השעה 22:00 באותו היום.

עבודה ושכר ביום הבחירות

הזכות ליום שבתון ניתנת לכל אדם בעל זכות הצבעה לכנסת.

יצוין כי אל אף שעובדים זרים אינם זכאים להצביע בבחירות לכנסת, הם זכאים ליום שבתון ככל העובדים.

על פי סעיף 136 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969, הזכאות ליום שבתון ניתנת לעובד שעבד אצל מעסיקו 14 ימים רצופים לפחות סמוך ליום הבחירות. על המעסיק לשלם את השכר שהעובד היה משתכר אצלו ביום הבחירות אילולא שבת.

זכות לשכר ליום הבחירות (תיקון מס' 63) תשע"ד-2014 (תיקון מס' 73 – הוראת שעה) תש"ף-2019

136. עובד שעבד אצל מעסיק לפחות 14 ימים רצופים סמוך ליום הבחירות, וכן עובד שעבד בעבודות יזומות אצל אחד המוסדות הציבוריים לפחות 14 ימים מתוך החדשיים שלפני יום הבחירות, ישלם לו המעסיק את השכר שהעובד היה משתכר אצלו ביום הבחירות אילולא שבת; שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע הוראות בדבר שיעור השכר המשולם לפי סעיף זה לעובד שאינו אזרח ישראלי המועסק על ידי יחיד בענף הסיעוד; תקנות ראשונות לפי סעיף זה יובאו לאישור ועדת הכספים של הכנסת לא יאוחר מיום ט"ו בטבת התש"ף (12 בינואר 2020).

סעיף החוק אינו מציין בברור האם מדובר בוותק כולל ימי מנוחה או ימי עבודה בפועל בסמוך ליום הבחירות. נכון להיום, טרם ניתנה פסיקה ע"י בית הדין המכריעה מהי הפרשנות הנכונה לחוק.

הפרקטיקה הנהוגה בקרב מעסיקים היא בחינה האם העובד עבד בפועל (לא כולל ימי מנוחה) 14 ימים בסמוך ליום הבחירות.

שכרם של עובדים במערך הציבורי טרם הוסדר בחקיקה אולם בהתאם לנוהג שהשתרש בין ארגון העובדים להסתדרות אשר התבסס פרשנות יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת בעניין הוראות הקבועות בתקשי"ר לגבי עובדי מדינה נקבע שעל מעסיקים לשלם לעובדים שכר בשיעור 200% או לחילופין שכר רגיל ובנוסף שעות חופשה חלף שעות העבודה בפועל ביום הבחירות.

כמו כן, בד"מ 8286/04 קוזמינסקי עדנה נ. ח. מרחב בע"מ (ניתן ביום 29.12.2004 בבית הדין האזורי לעבודה בחיפה), נפסק כי עבודה ביום הבחירות לכנסת מזכה בתשלום בשיעור של 200%.

שכר של עובד חודשי- שכרו של עובד חודשי אשר נעדר מעבודתו עקב שבתון יהיה שכרו הרגיל ללא היה נעדר, כלומר 100% שכר. עובד אשר נאלץ לעבוד ביום הבחירות, יהיה זכאי לשכר בגובה 200% או 100% ויום חופשה חלופי.

שכר של עובד שעות/יומי- מאחר ולא קיימת התייחסות מפורשת בחוק או בפסיקה לעניין אופן חישוב שכרו של עובד יומי/שעתי אשר נעדר ביום הבחירות, נראה כי הדרך הנכונה לחישוב שכרו תהיה על פי ממוצע משכורותיו של העובד בחודשים שקדמו ליום הבחירות חלקי מספר ימי עבודה בפועל. בדומה לעובד חודשי, עובד אשר מגיע לעבוד ביום הבחירות יהיה זכאי ל-200% שכר.

שעות נוספות ביום הבחירות

חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951 חל גם ביום הבחירות.

את אופן חישוב הגמול בגין שעות נוספות יש לבצע בהתאם לשכר אותו מקבל העובד בגין עבודתו ביום השבתון.

עובדים שמקבלים שכר 100% ותוספת של יום חופש, יחושב ערך השעה הנוספת בהתאם לשכרו הרגיל של העובד.

25/50% מתוך השכר הרגיל.

עבור עובדים שמקבלים שכר בגובה 200%, אין חקיקה/הנחיה לאופן החישוב. ישנן 2 גישות לחישוב ערך שעות נוספות לעובד מסוג זה.

גישה ראשונה: גישה זו סבורה שיש לגזור את ערך השעה הנוספת משכר הבסיס של העובד. לאור העובדה שהעובד זכאי לשכר בסיס בגובה 200%, ערך של שעות נוספות (25/50%) יגזרו משכר 200%.

עבור השעתיים הנוספות הראשונות זכאי העובד לתשלום בגובה 250% (125% מתוך שכר של 200%), ועבור השעה הנוספת השלישית ואילך, זכאי העובד לתשלום בגובה 300% (שהם 150% משכר של 200%).

גישה שניה: גישה זו טוענת שערך שעות נוספות יש לגזור מערך השעה הרגילה של העובד, 100% שכר.

הסיבה לכך, היא שגישה זו טוענת שהעובד כבר מקבל גמול בגין יום השבתון (שכר 200%) ולו היה עובד בשגרה רגילה היה מקבל גמול שעות נוספות מערך של 100%.

כלומר ערך שעתים נוספות ראשונות בגובה 225% (125% שעה נוספת + 100% שכר לשבתון), ולאחר מכן שעה שלישית נוספת 250% (150% נוספת + 100% שכר לשבתון)

מה עם עובדי לילה?

החוק אינו מספק הגדרה לגבי שעות השבתון ואולם שעה שנקבע ששעות ההצבעה יחולו החל מהשעה 07:00 ועד שעה שעה 22:00, מקובל להתייחס לשבתון ככזה שמתחיל משעה 07:00 ומסתיים בשעה 22:00.

עדכון לבחירות !2020

שכר עובדים זרים בתחום הסיעוד - ביום 05.02.2020 ועדת הכספים בראשות ח"כ משה גפני, אישרה את תקנות הבחירות לכנסת (תשלום שכר לעובד בסיעוד שאינו אזרח ישראלי המועסק על ידי יחיד) (הוראות לענין הבחירות לכנסת ה-23). התקנות קובעות כי עובד סיעוד שאינו אזרח ישראלי, שיעבוד ביום הבחירות, יהיה זכאי לשכרו הרגיל בלבד (100% שער), וכי עובד כזה שייקח יום חופש, לא יהיה זכאי לשכר בגין כך. האמור הוא בעובדים שאינם ישראלים המועסקים ע"י אדם שהינו מטופל סיעודי, והוא מעסיק יחיד.

האם ניתן לחייב עובד לעבוד ביום הבחירות?

מי שאינו מנוי ברשימת המוסדות והשירותים שיפעלו כסדרם, אינו חייב לעבוד ביום הבחירות, והמעסיק אינו יכול לחייבם לעשות כן.

מאידך – אין איסור בחוק על עבודה ביום הבחירות, ועובד רשאי לבחור אם לעבוד באותו יום, אם לאו. הדבר נתון להסכמת הצדדים (העובד והמעסיק יחדיו).

במידה ומעסיק אינו מאפשר לעובד לצאת להצביע או מחייב את העובד לעבוד באותו היום, יכול העובד להתריע בפני המעסיק כי עליו לפעול בהתאם לחוק. במידה והמעסיק עומד על שלו, ככל הנראה ניתן יהיה להתפטר בדיון מפוטר (זכאות לפיצויי פיטורים).